პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

სახალხო განათლების საქმე საქართველოში

შედარებითი სტატისტიკური ცნობები 1914/15, 1920/21, 1921/22, 1922/23, 1923/24, 1924/25, 1925/26, 1926/27 სასწავლო წლების შესახებ.

გამოცემა საქ. გან. მუშაკთა კავშირისა

(დამუშავებულია განსახკომის სტატ. განყ. მიერ)

ტფილისი
1927

I. სკოლების ზრდა

სასწავლო წლები	სკოლების რიცხვი	მოწაფეთა რიცხ.	მასწ. რიცხვი.
1914—17	1503	138.644	5.155
1920—21	1804	183.020	6.137
1921—22	1.733	191.244	8.876
1922—23	1.605	193.907	7.926
1923—24	1.812	239.151	9.665
1924—25	1.969	244.039	10.075
1925—26	2.053	266.654	10.406
1926—27	2.079	286.444	10.671

II. საბავშო დაწესებულებათა ზრდა.

სასწავლო წლები	სასკოლო საბ. ბაღები.			დამოუკ. საბავშო ბაღები			საბავშო ბაღები			კერები			დეფექტ. ბავშთა დაწესებულებები		
	დაწესებ. რიცხვი	ბავშთა რიცხვი	აღმზრდ. რიცხვი	დაწესებ. რიცხვი	ბავშთა რიცხვი	აღმზრდ. რიცხვი	დაწესებ. რიცხვი	ბავშთა რიცხვი	აღმზრდ. რიცხვი	დაწესებ. რიცხვი	ბავშთა რიცხვი	აღმზრდ. რიცხვი	დაწესებ. რიცხვი	ბავშთა რიცხვი	აღმზრდ. რიცხვი
1914—17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1920—21	—	—	—	5	237	17	2	215	27	—	—	—	1	25	4
1921—22	—	—	—	28	738	129	12	1040	214	2	110	—	3	96	18
1922—23	—	—	—	32	1425	104	25	1390	150	2	195	—	6	390	107
1923—24	435	7400	—	48	1646	95	24	1458	161	3	284	34	8	418	49
1924—25	364	5235	—	48	2943	148	24	1337	186	7	557	52	6	342	46
1925—26	149	6120	—	54	3516	173	19	1384	153	6	640	46	8	489	58
1926—27	129	4604	—	62	3984	192	23	2074	175	6	689	32	7	399	67

III. პროფ.-ტექნიკურ სკოლების ზრდა

სასწავლო წლები	სპეც. ტექნიკუმები			მუშფაკები			სასოფ. სამ. სკოლები			საქ.-საფაბ. სკოლები.			პროფეს. სკოლები.			კურსები სხვადასხვა.		
	დაწყებ. რიცხვი	მოსწავ. რიცხვი	მასწავ. რიცხვი	დაწყ. რიცხვი.	მოსწავ. რიცხვი.	მასწავლ. რიცხვი	დაწყებ. რიცხვი	მოსწავ. რიცხვი	მასწავ. რიცხვი.	დაწყებ. რიცხვი	მოსწავ. რიცხვი.	მასწავ. რიცხვი.	დაწყებ. რიცხვი.	მოსწავ. რიცხვი.	მასწავ. რიცხვი.	დაწყებ. რიცხვი	მოსწავ. რიცხვი.	მასწავ. რიცხვი.
1914—17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	1105	98	7	383	29
1920—21	7	691	74	—	—	—	6	538	42	—	—	—	14	1587	165	6	768	27
1921—22	—	—	—	2	600	87	—	—	—	1	42	22	20	1594		4	100	90
1922—23	—	—	-	3	647	88	—	—	—	1	250	22	34	2781	217	4	160	13
1923—24	23	4701	426	4	980	119	—	—	—	4	440	54	29	1787	129	9	862	40
1924—25	32	3005	473	4	1391	130	5	173	19	9	629	99	30	1724	132	8	1093	42
1925—26	33	4505	538	4	1969	148	12	443	63	8	775	63	28	2006	136	8	1050	49
1926—27	35	3874	470	4	1812	147	8	291	42	6	515	68	26	1901	130	27	3051	201

IV საპოლიტ-განმანათლებლო დაწესებულებათა ზრდა

სასწავლო წლები	სალიკვიდ. პუნქ.			ქოხ-სამკითხველოები			სხვა დაწესებულებები		
	რამდენი დაწესებ. იყო	მსმენელები.	მასწავლ.	დაწესებ.	მსმენელ.	მასწავლ.	დაწესებ. რაოდენ.	მსმენელ.	მასწავლ.
1914—17	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1920—21	101	1010	101	57	—	57	—	—	—
1921—22	195	3275	195	132	—	132	—	—	—
1922—23	235	6205	235	189	—	189	—	—	—
1923—24	487	12571	487	498	—	498	358	1304	343
1924—25	1592	40222	1592	413	—	413	237	3009	318
1925—26	1574	37990	1574	384	—	384	286	3555	644
1926—27	1496	44925	1496	387	—	387	568	4168	—

წერა-კითხვის უცოდინარობა 15—40 წლამდე 1923 წლის აღწერით გამოიხატა 369.248 სულში. სალიკვიდაციო პუნქტში გაიარა და წერა-კითხვა შეისწავლა 146.168, ანუ 39,6 პროც.

6 წლის განმავლობაში წერა-კითხვა 345.810 კაცმა და ქალმა შეისწავლა.

ამათგან სკოლებში—199.642

პოლიტგან. დაწესებ.—146.168

სულ. . . 345.810. ანუ 24, 6 პროც.

V შრომის სკოლების ზრდა ჯგუფებითურთ

სამოსწავლო წლები	სკოლები	ჯგუფები	მოსწავლეები	მასწავლებლები	ოთხწლედები				შვიდწლედები				ცხრაწლედები			
					სკოლები	ჯგუფები	მოსწავლეები	მასწავლებლები	სკოლები	ჯგუფები	მოსწავლეები	მასწავლებლები	სკოლები	ჯგუფები	მოსწავლეები	მასწავლებლები
1923—24	1652	—	217559	7950	1602	—	204038	7038	—	—	—	—	50	—	13521	912
1924—25	1773	—	222880	9131	1423	4219	103424	3376	288	2500	78299	3067	62	1091	41157	1688
1925—26	1831	—	224901	8586	1482	4530	134594	3932	291	2914	86500	3186	58	922	37807	1468
1926—27	1811	—	255204	8386	1461	4593	122452	3324	285	2658	95216	3468	65	963	37536	1594

მარტო შრ. სკოლები 1926—27 წ. საქართველოში არის 2320.

1—4 ჯგუფიანი.

4 წლედები	1461
7 წლედები	285
9 წლედები	62
გლეხთა ახალგ. სკოლები	42

5—7 ჯგუფიანი.

7 წლედები	280
9—წლედები	65
გლეხთა ახალგ. სკოლები	60

8—9 ჯგუფიანი.

9—წლედები	65
სულ	2320

1926—27 სასწავლო წლის ცნობებით.

ერთ ჯგ. სკოლების რიცხვი უდრის 72 სამ ჯგ. სკოლების რიცხვი უდრის 303
ორ ჯგ. „ „ „ 346 სულ 721

არასრულკომპლექტიანი სკოლ სულ 721 სრულკომპლექტიანი კი 710

პირველი საფეხურის სკოლები იტევს 8—11 წლიან ბავშთა 55,1 პროც. ანუ 124.088 ბავშს

მაქსიმალურია { ოზურგეთის მაზრ. 85,3 პროც. / ქალ. ტფილისი 77,3 „ / სენაკის მაზრა 71,8 „ }
მინიმალურია { დუშ. მაზ. 27,4% / ახალც. მაზ. 16,6 „ }

ხათანადო ასაკის (8—19 წლ.) ბავშთა რამდენ პროც.-ბს იტევს II საფეხურის სკოლები

მაქსიმალური	ოზურგ. მაზრა 61,6%	მინიმალური	ახალქ. მაზრა 13,9%
	სენაკის მაზრა 51,2 „		ახალც. მაზრა 11,7 „
	ქუთაისის მაზრა 44,7 „		სვანეთის 10,1 „

საქართველოს მთელ მოსახლეობასთან შედარებით მოსწავლეთა საერთო რიცხვი წარმოადგენს 10,6 პროც.

განხრიანი 9 წლედები (სულ არის 65)

ამათაგან პედაგოგიური განხრით	14	კომუნალური	1
სასოფ. სამეურ. განხ.	7	სასოფლ. სამ. და კოოპერ.	3
კოოპერატ. განხ.	13	ინდუსტრ. და პედაგოგ.	1
საპოლიტგანმანათლ. განხ.	1	ელექტროტეხნ. და პედაგოგ.	1
საბჭოთადმინისტრ. განხ.	4	საპოლიტგანმანათლ. და კოოპ.	2
ელექტროტეხნიკ. განხ.	2	უგანსრებოდ	11
საპოლიტგანმანათლ. და პედ. განხ.	2	პედაგოგიური და კოოპერ.	3

ყველა ტიპის სკოლებში ქალები შეადგენენ 35 პროც.
საპოლიტგანმანათლებლო დაწესებულებებში 21 „

სოციალური შემადგენლობა.

გლეხის შვილები	71,3 პროც.
მუშების „	9,2 „
მოსამსახურეთა შვილები	9,4 „
დანარჩენების „	10,1 „

მუშფაკები.

სულ ოთხივე მუშფაკებზეა 1.812 მსმ.

მუშები	650	35,9 პროც.
გლეხები	1053	58,1 „
მოსამსახურეები	46	2,5 „
დანარჩენები	63	3,5 „
სტიპენდიანტებია	555 ანუ	30,6 „

გადაყვანილია უმაღლეს სასწავლებლებში:

ქართული მუშფაკიდან . . . . . 181 კაცი

რუსული მუშფაკიდან . . . . . 300 „ ამათგან 156 პოლიტინ-სტიტუტში, დანარჩენები კი რუსეთის უმაღლეს სასწავლებლებში.

რკინიგზის მუშფაკი დაამთავრა 32 კაცმა.

1926-27 წელს მუშფაკები დაასრულეს სულ 218 კაცმა ამათგან 149 ქართველმა.

სტიპენდიანტებია.

საზღვარ გარედ	21
რსფსრ-ში	150
ტფილისის უნივერსიტეტში	265
პოლიტეხ. ინსტიტუტში	111
კონსერვატორიაში	9
სამხატვრო აკადემიაში	5

ქართულ მუშფაკზე	415
რუსულ მუშფაკზე	118
სომხურ მუშფაკზე	22
აჭარისტანის მუშფაკზე	12
პედაგოგ. ინსტიტუტში	104
პროვინციის პედტეხნიკუმებში	56
სულ	1286

უმაღლესი სასწავლებლები.

ტფილისის სახელმწ. უნივერსიტეტი	5378	67,8	პროც.
პოლიტეხნიკური ინსტიტუტი	2124	26,9	„
სახელმწ. მუსიკალ. კონსერვატორია	312	3,8	„
სამხატვრო აკადემია	152	1,8	„
ა-კ. კომუნისტური უნივერსიტეტი			„

	უნივერ.	პოლიტ.	კონსერვატორ.
პროფესორები	40	18	10
დოცენტები	20	20	30
ლექტორები	85	7	6

	უნივერ.	პოლიტ.	კონსერვატორ.
ასისტენტები	106	23	—
უნივ. დატოვ.	89	—	—

სტუდენტების სოციალური შემადგენლობა:

გლეხებია	63,5 პროც.	მოსამსახურეებია	11,2 პროც.
მუშებია	14,3 „	სხვებია	11,0 „

VI .დაამთავრეს.

	სულ	1922—23	1923—24	1924—25	1925—26	1926—27
სახელმ. უნივერსიტეტი	819	110	157	181	175	196
პოლიტ. ინსტიტუტი	—	64	170	166	97	96

შრ. სკოლები და ტეხნიკუმები დაასრულეს:

	1923—24	1924—25	1925—26	1926—27
4—წლედაბი	4047	13261	9144	11657 დაახლ.
7—წლედები	4301	5624	4767	6151
9—წლედები	9 ჯგ. არ ყოფ.	5829	5857	3934
ჰუმანიტარ. ტეხნიკუმები	4558	—	—	—
სპეც-ტეხნიკუმები	890	315	521	არაა ცნობები

გამომცემლობა.

საქართველოს სახელგამის მიერ 1926 წელში გამოცემულია 159 სახელწოდების წიგნი, რომელთა საერთო ტირაჟი უდრიდა 825.500.

ამათგან:

I. საფ. სკოლებისათ. 35 წიგნი— 439000
II. ,, ,, 11 ,, 86000
დანარჩენი სკოლებ. 26 ,, 105000
მხატვრული ლიტერ.35 ,, 120500
პოლიტ. ლიტერატურა 32 წიგნი 62000
დანარჩენი . . . . . 20 ,, 13000
სულ . . . 159 წიგნი—82550

წლების მიხედვით სახელგამის გამომცემლობა ასე იზრდებოდა:

1921	23 წიგნი	101.570	ტირაჟი	1924—25	97 ,,	562.000	,,
1922	52 ,,	218.000	,,	1925—26	159 ,,	825.500	,,
1923	133 ,,	628.000	,,				

საბავშო გამომცემლობა.

1925—26 წელს სამხ.-სალიტ. სექციამ გამოსცა საყმაწვ. ჟურნალების 43 სახვადასხვა ნომერი 110.000 ც.

1925—26 წელს სამხ.-სალიტ. სექციამ გამოსცა საყმაწვილო წიგნები 27 სხვადასხვა ნომერი 130.000 ც.

წლების მიხედვით საბავშო ლიტერატურა გამოდიოდა:

1921 წელს	13 წიგ.	79.500	1924 ,,	8 ,,	40.000
1922 ,,	11 ,,	33.500	1925 ,,	19 ,,	79.000
1923 ,,	6 ,,	23.000	1926 ,,	27 ,,	130.000

1926—27 წ. მოქმედებდა:

1) საქართველოს სახელგამი.
2) ,,ზაკნიგა''
3) ,,ქართული წიგნი''
4) ამ.-კავკ. ცენტ. სტატ. სამმ.
5) საქართ. ცენტრ. სტატ. სამმარ.
6) საქართ. იუსტ. სახკომატი.
7) საქ. სამხ.-რევოლ. საბჭ. სარედ. კოლ.
8) ,,შრომა''
9) სახელმწ. უნივერსიტეტი.
10) საქ. მუშ. და გლ. ინსპექცია.

VIII. საქართველოში არსებულ გამომცემლობათა გამოცემანი წლიურად.

გამოცემის წლები	სახელგამის გამოცემები		საუწყებო გამოცემები		პროფკავშირთა გამოცემები		პარტორგანიზაციების გამოცემები		კოოპერატივების გამოცემები		სხ. და სხ. გამომცემ. გამოცემები		კერძო გამოცემები		დანარჩენ გამომ.		ს უ ლ	
	აბსოლიუტ. რაოდ.	%	აბსოლიუტ.	%	აბსოლიუტ	%	აბსოლიუტ.	%	აბსოლიუტ.	%	აბსოლიუტ.	%	აბსოლიუტ.	%	აბსოლიუტ.	%	აბსოლიუტ.	%
1924	155000	28,1	99200	17,9	26300	4,8	108800	19,7	54300	9,8	—	—	38700	7,0	69720	12,7	552020	100
1925	826500	33,9	361670	14,8	49560	2,0	32450	1,3	728150	30,0	162050	6,7	70760	7,1	102250	4,2	2433390	100
1926	889000	41,9	325615	15,3	127360	6,0	146400	6,9	215680	10,2	256550	12,1	56600	2,7	105700	4,9	2122905	100

ხელოვნება.

1926 წ. საქართველოში იყო 10 დაბალი ტიპის მუსიკალური სასწავლებელი. ამათგან 5 იყო ტფილისში, 3 დას. საქართველოში და 2 აღმ. საქართველოში.

• სახელმწიფო მუსიკალური კონსერვატორია.

კონსერვატორიასან მოეწყო მუსიკალური კოლეგია, რომელიც აგროვებს. ქართულ ხალხურ სიმღერებს, ამუშავებს მათ და სისტემაში მოჰყავს ისინი დღემდის კოლეგიამ ჩასწერა 200 ხალხური სიმღერა.

გარდა ამისა არსებობს სამხატვრო აკადემია და სამხატვრო სტუდია.

დაარსებულია სამხატვრო საბჭოები ბათომში, ოზურგეთში, სამტრედიაში, სენაკში, ფოთში, ქუთაისში, ზუგდიდში, ჭიათურაში.

კ ი ნ ო.

საქართველოს სახკინმრეწველობა დაარსდა 1921 წელს. 1926 წლამდი გამოუშვა 11 კინო სურათი. 1926 წ. კი 12 კინო სურათი. 1927 წლის პროგრამაში შედის 16 კინო სურათის გამოშვება.

სტამბა „ზარია ვოსტოკა"-სი, წულუკიძის ქუჩა, № 4

შეკვ. № 181 მთავლ. № 1878 ტირაჟი 3000